

Основни теми:

- » Брутен вътрешен продукт
- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда и доходи
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл.: Основни икономически индикатори

Акценти

Растежът на БВП достигна 2.9% през второто тримесечие на 2016 г. с положителен принос както от вътрешното търсене (2.5 пр.п.), така и от нетния износ (0.4 пр.п.). От страна на предлагането, **брутната добавена стойност** нарасна с 2.6% почти изцяло подкрепена от положително развитие в сектора на услугите.

Краткосрочната бизнес статистика показва смесени сигнали. Индустриалното производство и оборот се повишиха на годишна база през юни, но се върнаха към спад през юли. Ръстът на продажбите на дребно се забавиха, а понижението на строителната продукция се задълбочи. Освен това, през август **показателят за доверие на потребителите** се понижи за първи път от началото на 2016 г., а **общият индикатор за бизнес климата** остана близо до нивото си от юли.

Броят на заетите се повиши с 1.5% на годишна база през второто тримесечие, като отбеляза най-високия си растеж от 2014 г. насам, обусловен от създаването на работни места в сектора на услугите. **Коефициен-**

тът на безработица (НРС) продължи да се понижава с почти 2 пр.п. на годишна база до 8%.

Повишеното търсене на труд се отрази в ускорен номинален растеж на **компенсацията на един нает**, възлизащ на 6.8% на годишна база. Последното допринесе за нарастване на **разходите за труд на единица продукция** – с 5.4% и 7.1%, съответно в номинално и реално изражение, докато **производителността на труда** се забави до 1.4% в реално изражение.

Отрицателният годишен темп на инфлация се забави до 1.1% през август, след като храните отчетоха покъпване спрямо съответния месец на предходната година. Отрицателният принос на енергийните стоки и базисната инфлация също се свиха.

Балансът на текущата сметка бе положителен през юни в размер на 562.8 млн. евро, а натрупаният от началото на годината излишък нарасна до 693.8 млн. евро (1.5% от прогнозния БВП). Положителната динамика в сектора бе подкрепена от по-силна външна търговия със страните от ЕС, в резултат на което търговският дефицит се сви наполовина. Износът и вносът на услуги продължи да се понижава.

Брутният външен дълг възлезе на 34.54 млрд. евро (76.7% от прогнозния БВП) в края на юни, като задлъжнялостта се понижи спрямо година по-рано във всички институционални сектори с изключение на сектор *Държавно управление*.

Салдото по консолидирания бюджет на касова основа към месец юли бе положително в размер на 3.28 млрд. лв. (3.7% от прогнозния БВП). Като съотношение към БВП, бюджетната позиция се подобри с 2.8 пр.п. в сравнение с юли 2015 г. по линия на по-високите приходи. ■

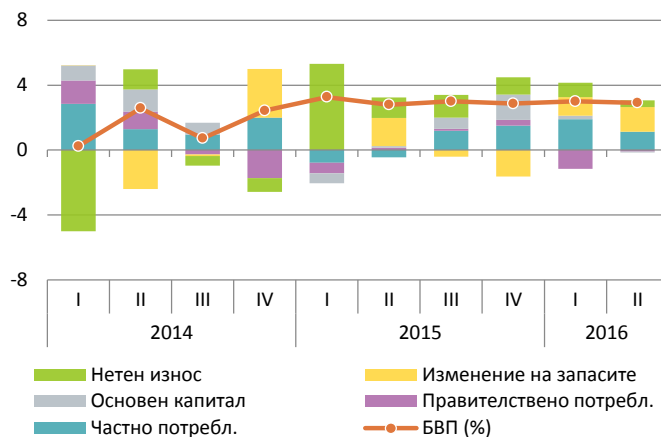
БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

Растежът на БВП достигна 2.9%¹ през второто тримесечие на 2016 г. (граф. 1) с положителен принос както от вътрешното търсене (2.5 пр.п.), така и от нетния износ (0.4 пр.п.). Растежът на общия износ се ускори в сравнение с първото тримесечие и достигна 5.1%. По-високото вътрешно търсене, както и търсенето от страна на експортно ориентирани отрасли доведе до нарастване на вноса с 4.6%. Ръстът на частното потребление се забави до 1.9% поради по-слабо нарастване на реалния разполагаем доход на домакинствата. В същото време, публичното потребление се понижи с 0.6%, в резултат на което приносът на крайното потребление за растежа на БВП възлезе на 1 пр.п. (при 0.8 пр.п. за първото тримесечие). Спадът на публичните капиталови разходи доведе до намаление на инвестициите в основен капитал с 0.3%. За второ поредно тримесечие изменението на запасите имаше значителен принос за икономическия растеж, което би могло да се интерпретира като индикация за несъответствие между първоначалните очаквания на предприемачите за търсенето и тяхната реализацията.

От страна на предлагането, **брутната добавена стойност (БДС) нарасна с 2.6%** почти изцяло подкрепена от сектора на услугите (граф. 2), където бе регистрирано повишение от 4.1%. Добавената стойност в строителството намалю с 0.7%, докато растежът в промишлеността се забави до едва 0.1%, при ръст от 5.3% за първото тримесечие. Основните дейности с положителен принос за нарастването на БДС бяха *търговия, транспорт, ресторантьорство и хотелиерство* (+1 пр.п.) и *операции с недвижими имоти* (+0.6 пр.п.). Развитието в търговията са в съответствие с бизнес анкетите от този период, които показаха значително подобрение в бизнес климата в търговията на

Граф. 1: Приноси за растежа на БВП

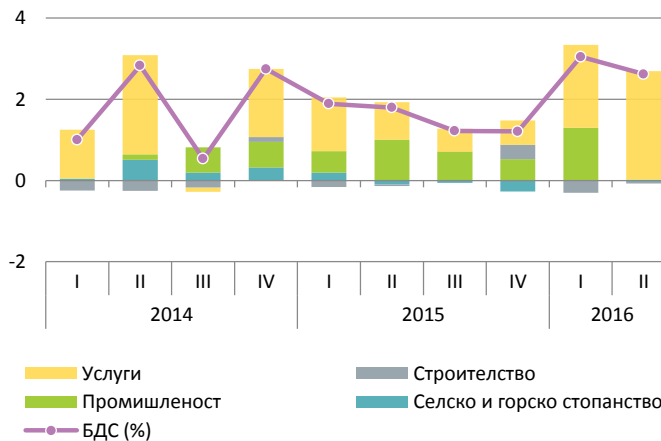
(пр.п., на год. база)

Източник: НСИ

Граф. 2: Приноси за растежа на БДС

(пр.п., на год. база)

Източник: НСИ

¹ Тримесечните растежи на БВП са изчислени на база верижно свързани индекси по цени от 2010 г. без сезонно изглаждане.

дребно. Други дейности, допринесли за положителното развитие през тримесечието, бяха създаване и разпространение на информация, финансови и застрахователни дейности, професионални, научни и административни дейности.

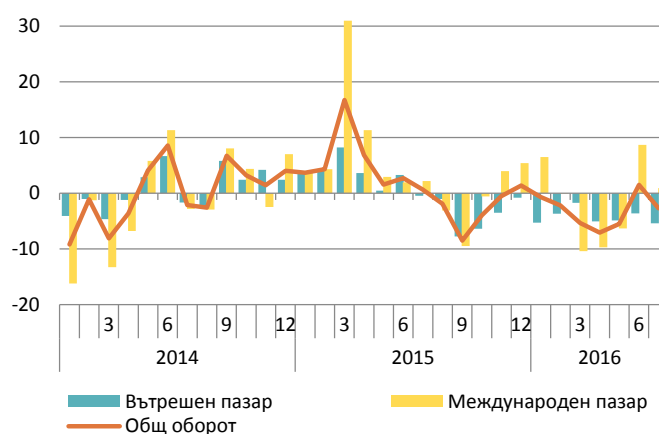
КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

Оборотът на промишлените предприятия² през юни отчете повишение от 1.5% на годишна база за първи път от началото на годината (граф. 3) в резултат на благоприятното развитие при промишлените продажби за износ и най-вече *производство на метални изделия, без машини и оборудване*. Въпреки това оборотът отново отчете понижение от 2.7% на годишна база през юли поради низходящата динамика както при продажбите на външния пазар, така и при тези на вътрешния. Растежът при оборота за износ се забави до 0.9% през юли при годишен ръст от 8.7% през предходния месец. *Производството на основни метали* продължи да бъде основна пречка пред растежа, следвано от *производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия*. В същото време, спадът при оборота за вътрешния пазар се задълбочи от 3.6% през юни до 5.4% през юли, като влошаване бе наблюдавано при по-голямата част от промишлените отрасли.

Промишленото производство също отчете ръст от 4% на годишна база през юни подкрепено от силното представяне при *производството на метални изделия, без машини и оборудване*, но отново се понижи с 0.5% на годишна база през юли. Неблагоприятната динамика обхвана по-голямата част от отраслите в преработващата промишленост, като продуктите за междинно

Граф. 3: Оборот в промишлеността

(%, на год. база)

Източник: НСИ

Граф. 4: Индекс на строителната продукция

(%, на год. база)

Източник: НСИ

² Анализът на краткосрочната бизнес статистика се базира на неизгладени данни. *Индексът на оборота* отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на *индекса на промишленото производство* стойностите се коригират с *индекса на цени на производител*, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

потребление имаха най-голям принос за отчетното понижение.

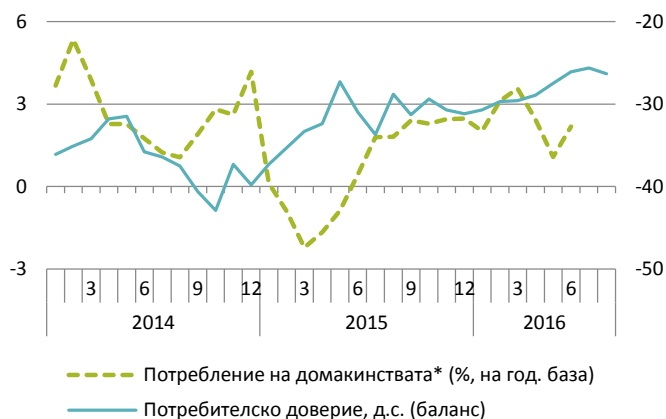
Спадът при **индекса на строителната продукция** се задълбочи от 13.4% на годишна база през юни до 16% през юли (граф. 4) поради понижение както при *сградното*, така и при *гражданското строителство*, съответно с 14.5% и 17.6% през юли.

Растежът при **продажбите на дребно** се забави до 1.8% на годишна база през юли при годишен ръст от 5.5% през предходния месец. *Търговията с компютърна и комуникационна техника, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита и продажбите в неспециализирани магазини* отчетоха понижение, съответно с 9.6%, 3% и 1.8%, докато при *търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и продажбите на фармацевтични и медицински стоки и козметика* имаше най-голямо повишение – съответно със 7.4% и 4.5%.

През август **показателят за доверие на потребителите** се понижи за първи път от началото на 2016 г. поради влошаване на очакванията относно икономическата ситуация в страната и финансовото състояние на домакинствата (граф. 5). Въпреки това бе наблюдавано увеличение в броя на анкетиранияте, които считат за подходящ момента за закупуване на стоки за дълготрайна употреба.

Общият индикатор за бизнес климата през август бе близо до нивото си от юли, когато бе регистрирано намаление от 0.9 пункта поради влошаване на очакванията в услугите (граф. 6 и 7). През месеца оценките за настоящата бизнес ситуация на предприятията в търговията на дребно и строителството се влошиха. От друга страна бе регистрирано подобрене в очакванията в промишлеността и услугите. Осигуреността с поръчки в промишлеността се покачи. Във всички сектори бе регистрирано намаление в броя на анкетиранияте, които отбелязват проблеми с недостатъчно търсене.

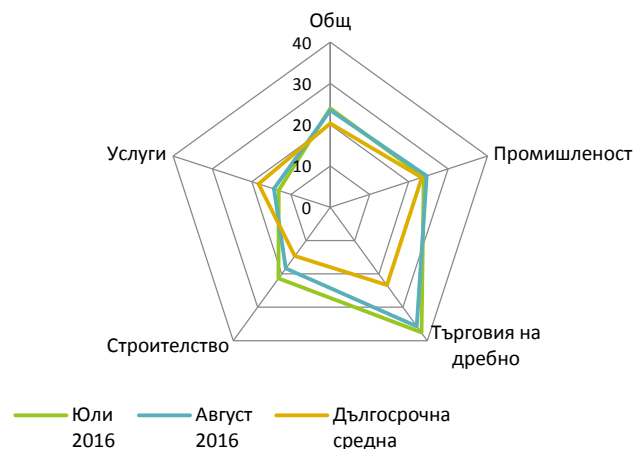
Граф. 5: Доверие на потребителите и потребление на домакинствата

* Месечните данни за потреблението са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

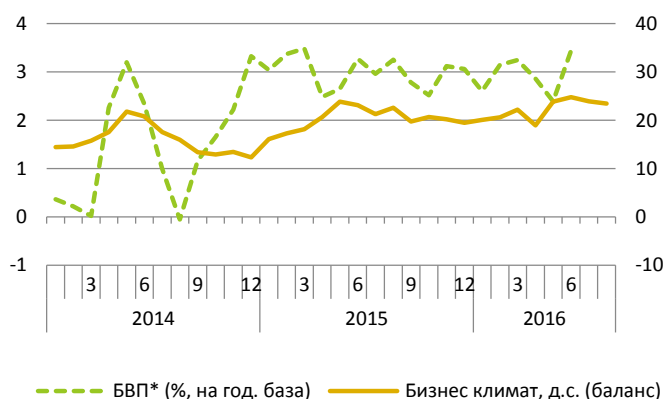
Източник: НСИ

Граф. 6: Бизнес климат по сектори (баланс)

Източник: НСИ, МФ

Граф. 7: Бизнес климат и БВП

* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: НСИ, МФ

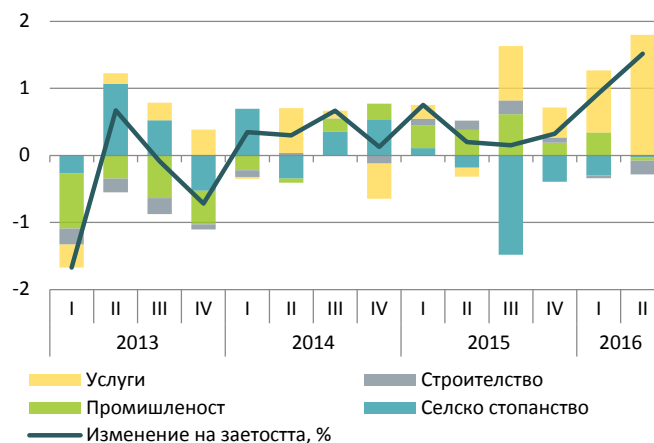
ПАЗАР НА ТРУДА И ДОХОДИ

Броят на заетите (ЕСС 2010) се повиши с 1.5% на годишна база през второто тримесечие на 2016 г., като отбеляза най-високия си растеж от 2014 г. насам, когато заетостта в страната започна да се възстановява (граф. 8). Силното представяне беше обусловено от създаването на работни места в дейностите на услугите, което кореспондираше с положителните резултати от краткосрочната статистика за приходите от оборот, както и с високия растеж на добавената стойност в сектора. Докато през първото тримесечие промишлеността беше сред основните двигатели за нарастването на общата заетост в страната, през вторите три месеца тя отчете слабо намаление на заетите от 0.2% на годишна база. Последното обаче не беше свързано със закриване на работни места, доколкото броят на наетите продължи да нараства с 1.1%, а беше резултат от силното намаление в броя на самонаетите лица.

Коефициентът на безработица се понижи с почти 2 пр.п. на годишна база до 8% (НРС) през второто тримесечие на 2016 г. Декомпозицията на промяната в безработицата (граф. 9) показва, че демографските фактори са повишили своето влияние върху намалението на безработицата в страната, след като от началото на 2016 г. намалението на населението и на коефициента на икономическа активност не са компенсирани от нарастването на заетостта.

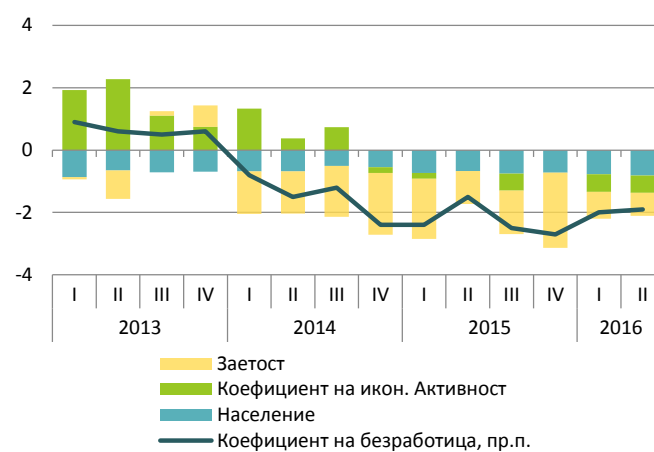
Тенденцията на намаление на безработицата се запази и през летните месеци, като **коефициентът на регистрираната безработица** достигна 8% към края на август. Намерилите нова заетост се повишиха до 19.8 хил. души, от които 59.2% са намерили реализация на първичния трудов пазар, а участвалите в активните програми и мерки – до 4.4 хил. души.

Граф. 8: Динамика на заетостта и приноси по сектори (пр.п.)

Източник: НСИ

Граф. 9: Фактори за промяната в нивото на безработица* (%)

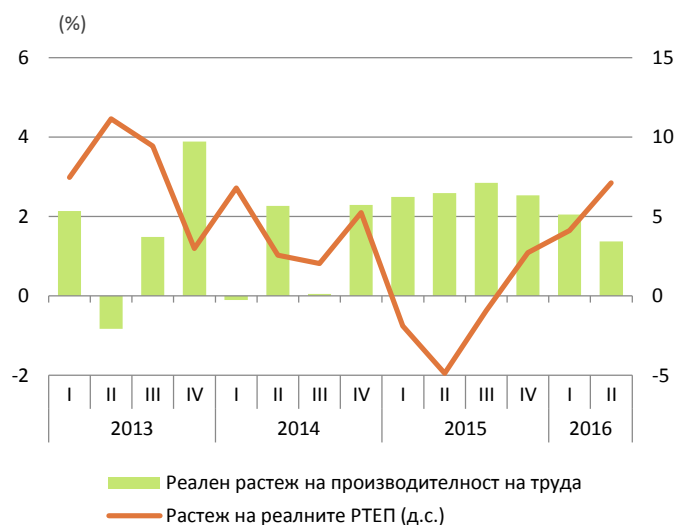
* Тази декомпозицията следва от известни трансформации на основните тъждества за броя и коефициента на безработица. Така промяната в коефициента на безработица е приблизително равна на сумата от промените в населението и коефициента на икономическа активност минус промяната в заетостта. Изчисленията се основават на данните от НРС, които показаха растеж на заетите от 0.7% на годишна база през второто тримесечие.

Източник: МФ

Повишеното търсене на труд през второто тримесечие на 2016 г. се отрази в ускорен номинален растеж на **компенсацията на един нает**, възлизащ на 6.8% на годишна база. Водещ принос имаше растежът на разглеждания показател в услугите (5.3%), но неговата динамика се забави спрямо предходното тримесечие. В резултат на това темпът на изменение на доходите от труд общо в икономиката също беше по-нисък спрямо предходното тримесечие, въпреки високия растеж в индустрията (10.2%). По данни от краткосрочната статистика за заетостта и разходите за труд най-голям принос към нарастването на доходите от труд имаха дейностите от частния сектор на икономиката, които регистрираха най-висок растеж на наетите лица, в т.ч. *преработваща промишленост, търговия, информационни, административни и спомагателни дейности*.

Със забавен темп на изменение в сравнение с предходното тримесечие се характеризираше и реалният растеж на **производителността на труда** (1.4%). Тази тенденция беше в сила за по-голямата част от икономическите дейности, докато ускорение беше отчетено в *строителството, операции с недвижими имоти, финансови, застрахователни и информационни дейности*. Ръстът на компенсацията на един нает изпревари този на производителността на труда и допринесе за повишаване на **разходите за труд на единица продукция** (граф. 10). Те нараснаха с 5.4% и 7.1%, съответно в номинално и реално изражение. В експортно ориентирани дейности на промишлеността динамиката на доходите и индекса на промишлено производство се характеризираха с близки темпове на изменение, в т.ч. *производство на основни метали, машини и оборудване, и електрическо оборудване*.

Граф. 10: Производителност на труда и разходи за труд общо за икономиката

Източник: НСИ

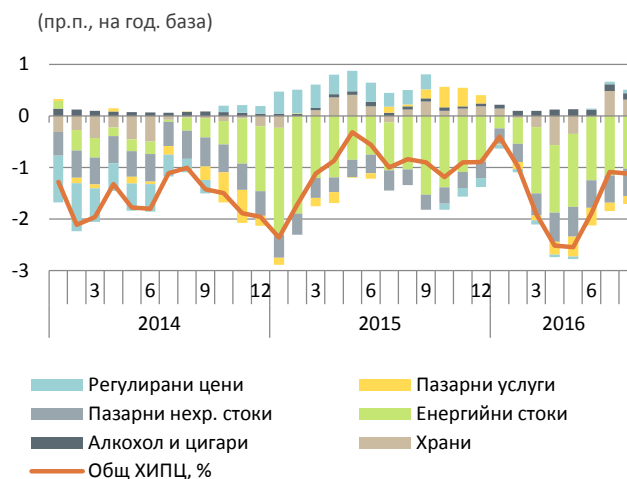
ИНФЛАЦИЯ

Потребителските цени в страната се повишиха с 1% през юли спрямо предходния месец основно по линия на сезонното поскъпване на пакетните почивки и настаняването в курортните комплекси по време на високия сезон. Повишението им бе съответно с 15.4% и 19.7% спрямо юни, като така допринесоха с 0.72 пр.п. за нарастването на общия индекс. Противно на очакванията, цените на непреработените храни също се повишиха през месеца с 4.4%. През август общият ХИПЦ остана без промяна спрямо месец по-рано. По-отчетливо бе поскъпването на международните полети с 6.5%, но то бе компенсирано от поевтиняване на облекло и обувки средно с 2.4%.

Отрицателният годишен темп на инфлация продължи да се забавя до -1.1% през август (граф. 11), след като храните отчетоха поскъпване на годишна база – с 1.5%, основно поради високите цени на непреработените храни. Отрицателният принос на енергийните стоки се сви, въпреки че цените им продължиха да отчитат двуцифрен спад спрямо година по-рано. Отрицателната базисна инфлация³ също се забави до -0.3%.

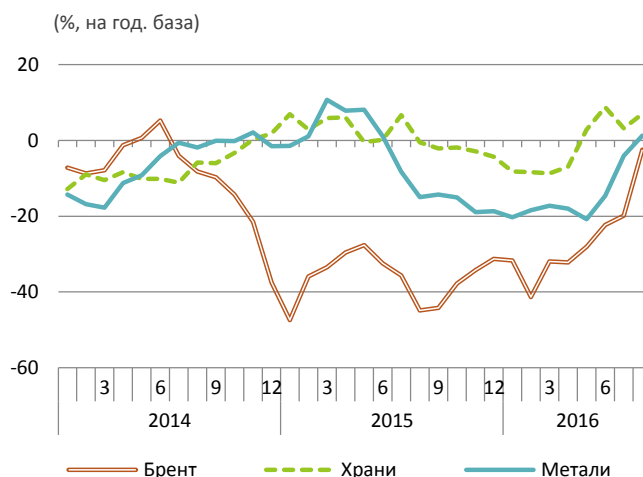
Понижението на **цените на основните суровини**, търгувани на международните пазари, се забави значително през летните месеци (граф. 12). Годишният спад в цените на петрола сорт „Брент“ се сви до едва 2.5% в евро през август, а неенергийните стоки отчетоха поскъпване с 1.7% спрямо съответния месец на 2015 г.

Граф. 11: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ

Източник: НСИ, МФ

Граф. 12: Международни цени на основни суровини в евро

Източник: Световна банка, МФ

³ От общия индекс е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.

ВЪНШЕН СЕКТОР

През юни бе отчетена положителна динамика във външната търговия – след три последователни месеца на спад, износът нарасна с 4.4% на годишна база. Вносът се повиши за първи път през тази година, покачвайки се с 1.3%. Движението и при двата индикатора бе обусловено от нарастване на търговията с държавите членки на ЕС, докато износът и вносът от трети страни продължи да се понижава с двуцифрен темп на годишна база. *Търговският дефицит* през месеца се сви наполовина (граф. 13) до 55.5 млн. евро. Същевременно, в търговията с услуги продължиха да се отчитат номинални спадове. Износът се понижи с 10.7%, а вносът – с 10.6% в сравнение със стойностите им през юни 2015 г. Понижението се дължеше на продължаващ спад в търговията на транспортни и други бизнес услуги. **Балансът на текущата сметка** бе положителен през юни в размер на 562.8 млн. евро, а натрупаният от началото на годината излишък нарасна до 693.8 млн. евро (1.5% от прогнозния БВП), при дефицит от 0.2% година по-рано.

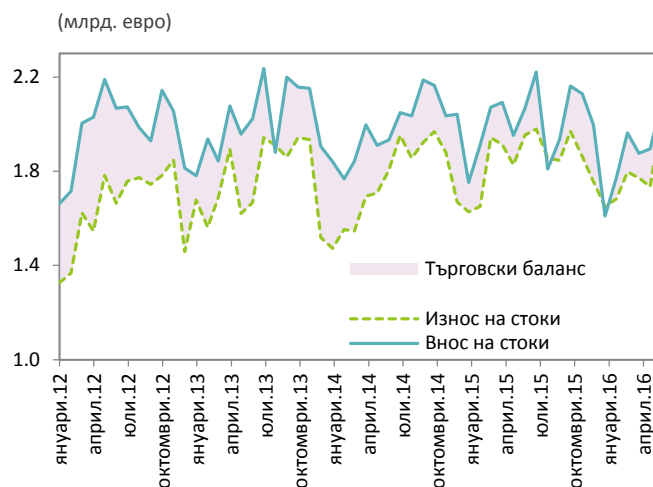
Брутният външен дълг възлезе на 34.54 млрд. евро (76.7% от прогнозния БВП) в края на юни, като задлъжнялостта се понижи спрямо година по-рано във всички институционални сектори с изключение на сектор *Държавно управление* (граф. 14). Нетният външен дълг спадна до 8.9% от БВП.

ФИНАНСОВ СЕКТОР

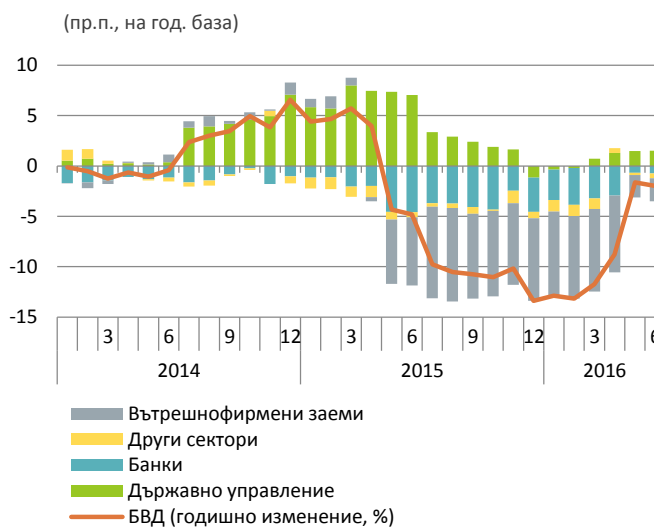
Международните валутни резерви нараснаха последователно през юли и август съответно с 2.9% и 0.9% на месечна база, и достигнаха 23.3 млрд. евро в края на август. Парите извън ПФИ и банковите резерви основно допринесоха за увеличението през двата поредни месеца. На месечна база парите в обращение нараснаха съответно с 3.1% и 2%, а банковите резерви – с 4.2% и 1.5%.

Граф. 2: Динамика на външната търговия

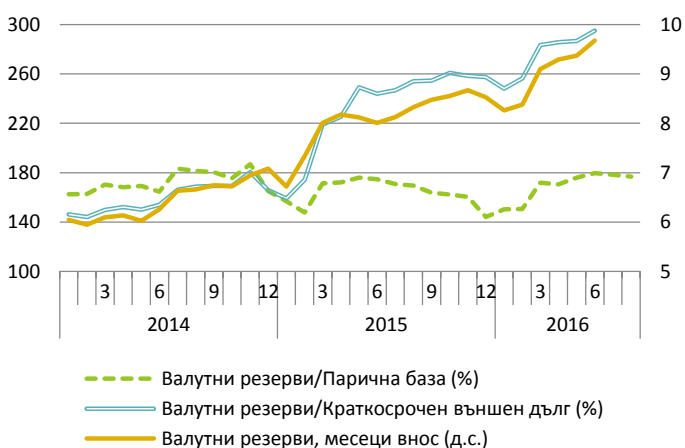
Източник: БНБ

Граф. 3: Приноси към растежа на БВД

Източник: БНБ

Граф. 4: Ключови отношения за валутния борд

Източник: БНБ, МФ

Ръстът на парите в обращение може да се отдаде и на летния ваканционен сезон, когато обичайно се наблюдава сезонно нарастване на търсенето на ликвидност. Годишният ръст на валутните резерви се ускори до 17.7% през юли, а през август се върна към темпа си от 16.7% през юни.

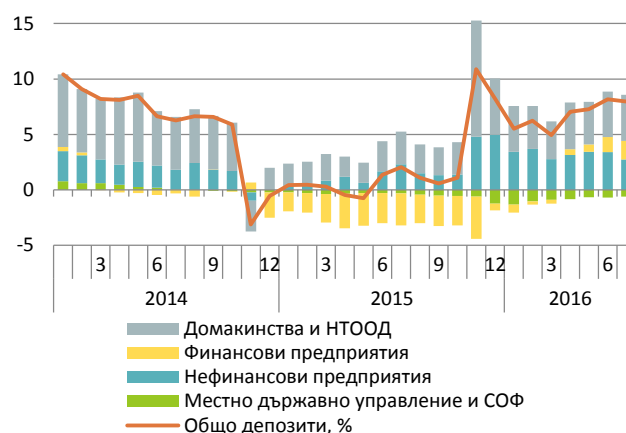
Кредитът за частния сектор ускори възстановяването си през юни и юли, като годишното му нарастване излезе от отрицателната територия и регистрира нулев растеж. С най-голям принос за месечното изменение на показателя бяха корпоративните кредити, които значително забавиха годишния си спад до 0.6% в края на юли. Положителен принос имаха и жилищните кредити, които нараснаха с 0.6% спрямо година по-рано, а при потребителските кредити продължи тенденцията на забавяне на годишния спад до 1.1% в края на юли. **Лошите и реструктурирани кредити** ускори спада си на годишна база до 8.8% и 9.7%, съответно през юни и юли. Делът им в общия размер на кредитите за нефинансови предприятия и домакинства намалю от 17.2% в края на юни до 16.9% в края на юли.

Среднопретегленият лихвен процент по кредити за нефинансови предприятия леко се повиши през юни и юли, съответно със 7 и 28 б.т. Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити през юли бе с 26% по-малко спрямо година по-рано. Цената на новите жилищни кредити продължи да се понижава, като намалението бе с 13 б.т. спрямо тази за юни. Среднопретегленият лихвен процент по потребителски кредити през юли се повиши с 41 б.т. спрямо края на предходния месец.

Среднопретеглените лихвени проценти по срочни депозити в щатски долари и евро леко се понижиха през юли, съответно с 9 и 3 б.т. Леко повишение бе отбелязано при деноминирани в лева срочни депозити, които се увеличиха с 1 б.т. Общият месечен обем на новите срочни депозити през юли достигна 1.25 млрд. лв., като бе с 34.2% по-малко в сравнение с година по-рано, докато спрямо юни отбеляза леко повишение с 1.3%.

Граф. 5: Приноси към растежа на депозитите, вкл. в МЗ по сектори

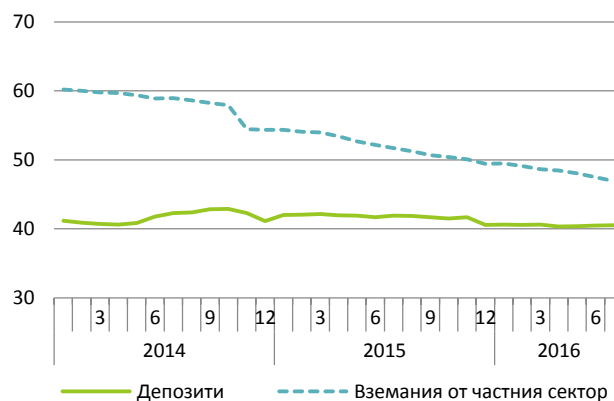
(пр.п., на год. база)

Източник: БНБ

Граф. 6: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута

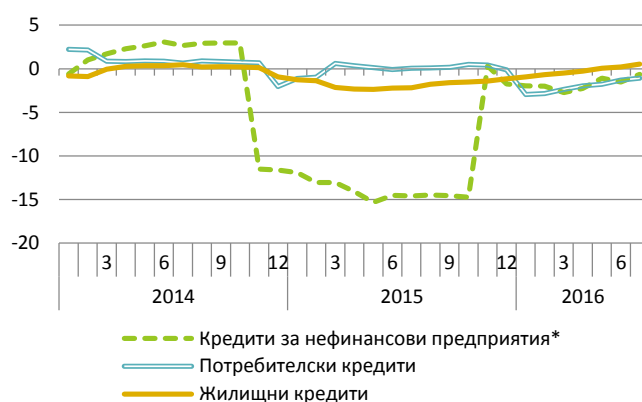
(% от общото)

Източник: БНБ

Граф. 7: Кредит към частния сектор

(%, на год. база)

* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Салдото по консолидирания бюджет на касова основа към месец юли 2016 г. бе положително в размер на 3.28 млрд. лв. (3.7% от прогнозния БВП). Отчетен бе излишък както по националния бюджет в размер на 1.75 млрд. лв., така и по европейските средства – съответно 1.53 млрд. лв. Като съотношение към БВП, бюджетното салдо се подобри с 2.8 пр.п. в сравнение с юли 2015 г., когато бе отчетен излишък от 789.4 млн. лв. Фактор за подобрието на бюджетната позиция продължават да бъдат по-високите приходи спрямо същия период на предходната година (граф. 19).

Приходите и помощите нараснаха с 8% спрямо юли 2015 г. Данъчните постъпления нараснаха номинално с 9.1%, като увеличението при преките данъци бе 8.4%, а при косвените – 11.2%, докато приходите от осигурителни вноски нараснаха с 0.9% на годишна база. **Общите разходи**, вкл. вноската на България в бюджета на ЕС, се понижиха с 5.3% спрямо същия период на предходната година.

Фискалният резерв към края на юли 2016 г. бе 14.5 млрд. лв., в т.ч. 12.9 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 1.6 млрд. лв. вземания от фондовете на ЕС за сертифицирани разходи, аванси и други.

Държавният дълг остана без промяна спрямо предходния месец на ниво от 29.9% от прогнозния БВП в края на юли. Размерът на вътрешния дълг остана в размер на 7.8% от БВП, а този на външния дълг – 21.5% от БВП. Съотношението **държавногарантиран дълг/БВП** бе 0.6%. ■

Табл. 1: Среднопретеглени лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	юли 2015	юни 2016	юли 2016
Нефинансови предприятия	7.04	4.66	4.94
Потребителски кредити	10.43	9.45	9.86
Жилищни кредити	5.69	5.06	4.93

Табл. 2: Годишен процент на разходите (ГПР)*

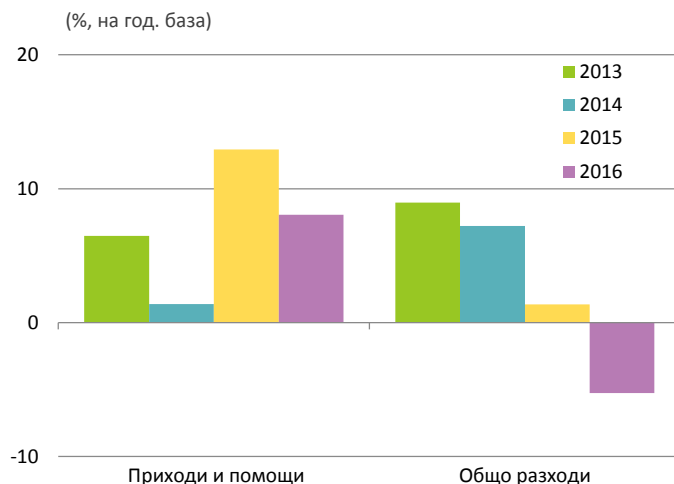
	юли 2015	юни 2016	юли 2016
Потребителски кредити	11.43	10.36	10.84
Жилищни кредити	6.25	5.49	5.42

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуритет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Табл. 3: Среднопретеглени лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	юли 2015	юни 2016	юли 2016
Лева	1.28	0.78	0.79
Евро	1.12	0.63	0.60
Щатски долари	0.76	0.55	0.46

Граф. 8: Растеж на бюджетните приходи и разходи към м. юли

Източник: МФ

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни							
		2013	2014	2015	III'15	IV'15	I'16	II'16	02'16	03'16	04'16	05'16	06'16	07'16	08'16	
— Брутен вътрешен продукт¹																
БВП	растеж, %	1.3	1.5	3.0	3.0	2.9	3.0	2.9	-	-	-	-	-	-	-	
Потребление	растеж, %	-0.7	2.2	0.7	1.8	2.4	0.9	1.3	-	-	-	-	-	-	-	
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	0.3	3.4	2.5	3.2	7.2	1.4	-0.3	-	-	-	-	-	-	-	
Износ	растеж, %	9.2	-0.1	7.6	4.3	6.4	3.5	5.1	-	-	-	-	-	-	-	
Внос	растеж, %	4.9	1.5	4.4	2.3	4.3	2.4	4.6	-	-	-	-	-	-	-	
Селско стопанство	растеж, %	3.2	5.2	-1.4	1.2	-8.3	0.5	-0.7	-	-	-	-	-	-	-	
Индустрия	растеж, %	0.2	0.9	2.8	2.6	3.6	3.5	-0.1	-	-	-	-	-	-	-	
Услуги	растеж, %	1.3	1.9	1.2	0.9	0.8	3.0	4.1	-	-	-	-	-	-	-	
Корективи	растеж, %	2.5	0.0	12.7	14.5	14.4	2.7	4.7	-	-	-	-	-	-	-	
— Краткосрочна бизнес статистика²																
Промислено производство	растеж, %	-0.1	1.8	2.9	2.8	2.3	2.9	1.1	3.9	4.1	1.2	-2.1	4.0	-0.5	-	
Оборот в промишлеността	растеж, %	-1.0	0.0	1.7	-3.2	-1.1	-2.8	-3.7	-2.2	-5.4	-7.1	-5.5	1.5	-2.7	-	
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	3.8	10.2	1.0	-1.0	0.7	3.7	4.8	4.0	6.4	5.7	3.1	5.5	1.8	-	
Строителна продукция	растеж, %	-3.7	7.0	2.4	1.0	1.2	-7.3	-11.6	-1.8	-7.0	-9.4	-11.8	-13.4	-16.0	-	
Общ бизнес климат	баланс	13.0	15.9	20.3	21.2	20.1	20.9	22.5	20.6	22.2	18.9	23.9	24.8	23.9	23.5	
Промисленост	баланс	15.6	18.2	22.9	22.0	22.4	24.6	21.8	24.0	26.9	18.8	22.9	23.7	23.8	24.5	
Търговия на дребно	баланс	19.7	24.0	27.6	30.1	30.3	28.3	34.8	28.9	29.9	29.6	36.9	37.8	37.6	35.7	
Строителство	баланс	2.0	7.3	15.2	18.0	14.8	15.0	19.0	13.0	15.4	15.1	21.8	20.0	21.3	18.3	
Услуги	баланс	12.2	11.7	12.7	14.0	10.5	12.4	15.4	13.1	11.8	12.5	14.9	18.8	13.1	14.4	
— Пазар на труда																
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.9	54.1	54.1	54.9	53.9	53.1	53.8	-	-	-	-	-	-	-	
Коеф. на заетост (15+)	%	46.9	48.0	49.1	50.3	49.7	48.5	49.5	-	-	-	-	-	-	-	
Заетост (СНС)	растеж, %	-0.4	0.4	0.4	0.2	0.3	0.9	1.5	-	-	-	-	-	-	-	
Безработица (НРС)	%	12.9	11.4	9.1	8.3	7.9	8.6	8.0	-	-	-	-	-	-	-	
Безработица (АЗ)	%	11.3	11.2	10.1	9.3	9.8	10.0	8.8	10.0	9.9	9.3	8.7	8.4	8.2	8.0	
Номинална работна заплата	растеж, %	6.0	6.0	8.8	8.0	8.0	7.3	7.6	7.7	6.9	7.2	7.9	7.8	-	-	
Реална работна заплата ³	растеж, %	5.6	7.7	9.9	9.0	9.1	8.5	10.2	8.8	9.0	10.0	10.7	9.9	-	-	
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	1.7	1.2	2.6	2.9	2.5	2.1	1.4	-	-	-	-	-	-	-	
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	7.8	3.9	-1.1	-0.9	2.7	4.1	7.1	-	-	-	-	-	-	-	
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	7.0	4.4	-0.7	-2.5	1.1	6.7	5.4	-	-	-	-	-	-	-	
— Инфлация																
Индекс на потребителските цени	растеж, %	0.9	-1.4	-0.1	0.0	-0.5	-0.7	-1.9	-0.5	-1.5	-2.2	-2.0	-1.3	-0.2	-0.3	
Хармонизиран индекс на потребителски цени (ХИПЦ)	растеж, %	0.4	-1.6	-1.1	-0.9	-1.0	-1.1	-1.2	-1.0	-1.9	-2.5	-2.5	-1.9	-1.1	-1.1	
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-1.3	-0.9	-1.7	-1.5	-3.6	-3.7	-4.3	-4.0	-4.1	-4.1	-4.5	-4.2	-3.8	-	
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-2.1	-1.8	-2.4	-3.9	-5.0	-6.6	-6.7	-7.4	-8.1	-7.3	-7.8	-5.0	-5.2	-	
— Консолидиран бюджет (с натрупване)																
Приходи и помощи	млн. лв.	28 981	29 409	32 200	24 162	32 200	9 097	17 709	5 519	9 097	12 170	14 852	17 709	20 549	-	
Общо разходи	млн. лв.	30 430	32 482	34 685	23 530	34 685	7 234	14 638	4 604	7 233	9 819	12 079	14 638	17 270	-	
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	934	955	946	624	946	254	397	180	254	295	357	397	467	-	
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-1 448	-3 073	-2 484	633	-2 484	1 862	3 071	915	1 864	2 351	2 774	3 071	3 279	-	
	% от БВП	-1.8	-3.7	-2.9	0.7	-2.9	2.1	3.4	1.0	2.1	2.6	3.1	3.4	3.7	-	
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	14 893	22 753	23 300	23 494	23 300	26 675	26 683	23 281	26 675	26 665	26 709	26 683	26 704	-	
	% от БВП	18.2	27.2	27.0	27.3	27.0	29.9	29.9	26.1	29.9	29.9	29.9	29.9	29.9	-	

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни							
		2013	2014	2015	III'15	IV'15	I'16	II'16	02'16	03'16	04'16	05'16	06'16	07'16	08'16	
Фискален резерв ⁴	млн. лв.	4 681	9 170	7 873	10 074	7 873	11 866	14 132	8 862	11 866	12 320	13 445	14 132	14 504	-	
	растеж, %	-23.0	95.9	9.1	14.2	-14.1	7.0	28.1	11.6	7.0	11.3	20.8	28.1	29.6	-	
—Финансов сектор																
Международни резерви	млн. евро	14 426	16 534	20 285	20 133	20 285	21 360	22 442	19 748	21 360	21 632	21 749	22 442	23 104	23 308	
Покритие на паричната база	%	162.9	165.1	144.3	163.7	144.3	171.9	179.6	150.7	171.9	170.7	176.0	179.6	178.4	176.9	
Покритие на вноса	месеци	6.1	6.4	8.1	8.3	8.6	8.6	9.4	8.4	9.1	9.3	9.4	9.7	-	-	
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	150.9	166.0	256.6	254.5	257.3	283.5	295.0	256.3	283.5	285.6	286.8	295.0	-	-	
Паричен агрегат М1	растеж, %	17.5	15.1	15.6	9.4	15.6	10.1	15.0	11.8	10.1	13.3	14.2	15.0	14.8	-	
Паричен агрегат М3	растеж, %	8.9	1.1	8.8	2.1	8.8	6.0	8.9	7.1	6.0	8.0	8.1	8.9	8.6	-	
Депозити	растеж, %	9.4	-0.5	8.2	0.6	8.2	4.9	8.2	6.2	4.9	7.0	7.3	8.2	8.0	-	
Кредит към частния сектор	растеж, %	0.2	-8.2	-1.2	-10.0	-1.2	-2.1	-0.6	-1.4	-2.1	-1.6	-0.9	-0.6	0.0	-	
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	0.1	-11.6	-1.7	-14.6	-1.7	-2.7	-1.5	-2.0	-2.7	-2.2	-1.1	-1.5	-0.6	-	
Кредит за домакинствата	растеж, %	-0.2	-1.6	-1.3	-1.4	-1.3	-1.5	-0.7	-1.7	-1.5	-1.4	-1.0	-0.7	-0.4	-	
Лихвен процент по кредити ⁵	%	8.4	7.9	7.0	7.0	6.2	6.5	5.8	6.3	6.4	6.4	5.6	5.4	5.6	-	
Лихвен процент по депозити ⁶	%	3.3	2.6	1.3	1.2	1.1	1.0	0.8	1.1	0.8	0.9	0.8	0.7	0.7	-	
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.42	1.61	1.79	1.75	1.79	1.72	1.76	1.80	1.72	1.72	1.75	1.76	1.76	1.76	
	ср. пер.	1.47	1.47	1.76	1.76	1.79	1.77	1.74	1.76	1.76	1.73	1.73	1.74	1.77	1.74	
—Брутен външен дълг																
Брутен външен дълг	% от БВП	88.1	92.5	77.2	77.8	77.2	76.3	76.5	74.0	76.3	77.5	77.0	76.5	-	-	
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	25.9	25.3	23.1	23.0	23.1	21.7	21.8	22.8	21.7	21.4	21.6	21.8	-	-	
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	41.8	40.3	37.1	37.0	37.1	36.7	36.7	37.9	36.7	36.2	36.6	36.7	-	-	
—Платежен баланс⁷																
Текуща сметка	млн. евро	536	365	609	1 163	-462	312	382	-5	144	-156	-26	563	-	-	
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	1.3	0.9	1.4	1.2	1.4	2.0	3.4	2.4	1.8	2.1	2.0	3.1	-	-	
Търговски баланс	млн. евро	-2 933	-2 777	-1 917	-283	-697	-218	-321	-93	-166	-104	-161	-56	-	-	
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-7.0	-6.5	-4.3	-4.4	-4.3	-4.0	-3.7	-3.5	-3.5	-3.4	-3.5	-3.3	-	-	
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 218	21 026	22 184	5 681	5 589	5 131	5 545	1 683	1 797	1 772	1 735	2 039	-	-	
	растеж, %	7.8	-0.9	5.5	-0.9	1.3	-1.7	-2.6	2.0	-7.5	-7.4	-5.1	4.4	-	-	
Внос, f.o.b.	млн. евро	24 150	23 803	18 362	5 965	6 286	5 349	5 866	1 776	1 963	1 876	1 896	2 094	-	-	
	растеж, %	2.0	-1.4	-22.9	-4.9	0.7	-6.8	-4.0	-7.2	-5.3	-10.3	-2.9	1.3	-	-	
Капиталова сметка	млн. евро	469	960	1 418	301	387	569	199	80	374	-29	86	141	-	-	
Финансова сметка	млн. евро	1 419	-2 087	-939	143	115	62	-282	202	-1 170	-640	218	141	-	-	
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-1 243	-877	-1 516	-572	21	-357	-282	-175	-94	-55	-122	-144	-	-	
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	1 161	1 871	-13	-470	138	1 137	-153	33	1 067	-72	5	-86	-	-	
Други нетни инвестиции	млн. евро	703	2 175	-4 535	75	-952	641	580	-35	20	597	95	-113	-	-	
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	-532	1 807	3 730	980	148	927	904	15	1 702	244	119	541	-	-	

Забележки:

Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата, са на база съответния период на предходната година.

1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни; 2. Неизгладени данни; 3. Дефлирани с ХИПЦ; 4. Промяна в обхвата на фискалния резерв през 2014 г.; 5. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 6. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 7. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 15 септември 2016 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2016 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg